

Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики

Том 11, № 2(27), травень – серпень 2018 р.

Редакційна колегія

Головний редактор –
д-р фарм. наук, проф. О.І. Панасенко
Заступники головного редактора –
д-р фарм. наук, доцент А.Г. Каплаушенко,
д-р мед. наук, проф. С.Я. Доценко
Відповідальний секретар –
д-р фарм. наук, доцент В.В. Парченко

проф. К.В. Александрова (Запоріжжя)
проф. І.Ф. Бєленічев (Запоріжжя)
проф. І. В. Бушуєва (Запоріжжя)
проф. С.О. Васюк (Запоріжжя)
проф. В.А. Візір (Запоріжжя)
доцент О.В. Ганчева (Запоріжжя)
проф. В.В. Гладішев (Запоріжжя)
проф. Є.Г. Книш (Запоріжжя)
проф. С.І. Коваленко (Запоріжжя)
проф. Ю.М. Колесник (Запоріжжя)
проф. О.В. Мазулін (Запоріжжя)
проф. І.А. Мазур (Запоріжжя)
проф. О.А. Рижов (Запоріжжя)
проф. М.І. Романенко (Запоріжжя)
проф. В.Д. Сиволап (Запоріжжя)
проф. В.О. Туманський (Запоріжжя)

Редакційна рада

чл.-кор. НАН України, проф. В.П. Георгієвський (Харків)
проф. А.М. Дашевський (Берлін, ФРН)
проф. Л.В. Деримедвідь (Харків)
чл.-кор. НАМН України, проф. Б.С. Зіменковський (Львів)
проф. К.С. Махмуджанова (Ташкент, Республіка Узбекистан)
д-р фарм. наук Ігор Муха (Вроцлав, Польща)
академік НАМН України, чл.-кор. НАН України,
проф. О.С. Никоненко (Запоріжжя)
д-р мед. наук Джаннаро Пагано (Неаполь, Італія)
проф. З.Б. Сакіпова (Алмати, Республіка Казахстан)
проф. Е.Л. Тарасявічюс (Каунас, Литва)
д-р мед. наук Роланд Франкенбергер (Мемфіс, США)
акад. НАН України, проф. В.П. Черних (Харків)

Current issues in pharmacy and medicine: science and practice

Volume 11 No. 2 2018

Scientific Medical Journal. Established in April 1997
Zaporizhzhia State Medical University

Submit papers are peer-reviewed

© Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики, 2018

Editorial Board

Editor-in-Chief – O.I. Panasenko
Deputy Editor-in-Chief – A.G. Kaplaushenko
Deputy Editor-in-Chief – S.Ya. Dotsenko
Executive secretary – V.V. Parchenko

K.V. Aleksandrova (Zaporizhzhia, Ukraine)
I.F. Belenichev (Zaporizhzhia, Ukraine)
I. V. Bushuieva (Zaporizhzhia, Ukraine)
S.O. Vasiuk (Zaporizhzhia, Ukraine)
V.A. Vizir (Zaporizhzhia, Ukraine)
O.V. Gancheva (Zaporizhzhia, Ukraine)
V.V. Gladyshev (Zaporizhzhia, Ukraine)
S.I. Kovalenko (Zaporizhzhia, Ukraine)
Yu.M. Kolesnyk (Zaporizhzhia, Ukraine)
Ye.H. Knysh (Zaporizhzhia, Ukraine)
O.V. Mazulin (Zaporizhzhia, Ukraine)
I.A. Mazur (Zaporizhzhia, Ukraine)
O.A. Ryzhov (Zaporizhzhia, Ukraine)
M.I. Romanenko (Zaporizhzhia, Ukraine)
V.D. Syvolap (Zaporizhzhia, Ukraine)
V.O. Tumanskiy (Zaporizhzhia, Ukraine)

Scientific Editorial Board

V.P. Chernykh (Kharkiv, Ukraine)
A.M. Dashovsky (Berlin, Germany)
L.V. Derymedvid (Kharkiv, Ukraine)
Roland Frankenberger (Memphis, USA)
V.P. Georgievskiy (Kharkiv, Ukraine)
K.S. Makhmudzhanova (Tashkent, Uzbekistan)
Igor Mucha (Wroclaw, Poland)
O.S. Nikonenko (Zaporizhzhia, Ukraine)
Gennaro Pagano (Naple, Italy)
Z.B. Sakipova (Almaty, Kazakhstan)
E.L. Tarasiavichus (Kaunas, Lithuania)
B.S. Zimenkovskiy (Lviv, Ukraine)

Mayakovsky Avenue, 26,
Zaporizhzhia, 69035,
UKRAINE

e-mail: med.jur@zsmu.zp.ua
http://pharmed.zsmu.edu.ua

**Науково-практичний
медичний журнал
Запорізького державного
медичного університету**

Видається з квітня 1997 року.
Виходить один раз на 4 місяці.
Свідоцтво про реєстрацію
КВ №21498-11298ПР
від 04.08.2015 р.
Передплатний індекс – 86298.

Атестований
ДАК України в галузі фармацевтичних та медичних наук,
(Наказ Міністерства освіти і науки України
№ 1328 від 21.12.2015 р.)

Журнал включений
до міжнародних наукометричних баз даних.
Статті, що надходять до журналу, рецензуються за процедурою Double-blind.
Електронні копії опублікованих статей передаються до Національної бібліотеки ім. Вернадського для вільного доступу в режимі on-Line.

Ліцензія Creative Commons

Рекомендовано до друку
Вченою радою ЗДМУ
протокол № 11 від 14.06.2018 р.
Підписано до друку
18.06.2018 р.

Редакція:
Начальник редакційно-видавничого відділу
В.М. Миклашевський
Літературний редактор
О.С. Савеленко
Дизайн і верстка
Ю.В. Полупан

Адреса редакції і видавця:
69035, Україна,
м. Запоріжжя,
пр. Маяковського, 26, ЗДМУ,
e-mail: med.jur@zsmu.zp.ua
http://pharmed.zsmu.edu.ua

Віддруковано
у друкарні ТОВ «Х-ПРЕСС»
69068, м. Запоріжжя,
вул. Кругова, 165/18,
тел. (061) 220-42-29.
Свідоцтво про держреєстрацію
АОО №198468 від 01.07.1999 р.
Формат 60x841/8.
© Папір крейдяний,
безкислотний,
Умов. друк. арк. 6.
Тираж 200 прим. Зам. № 6/18.

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Пруголо Є. С.

Синтез і будова деяких нових основ Шиффа, похідних 2-((4-((R-бензиліден)аміно)-5-(2-фторфеніл)-4H-1,2,4-тріазол-3-іл)тіо)ацетогідразидів

Сузак О. А., Панасенко О. І., Книш Є. Г.

Синтез і дослідження властивостей біс((4-R-5-(тіофен-2-ілметил)-4H-1,2,4-тріазол-3-іл)тіо)алканів

Кучеренко Л. І., Борсук С. О., Мазур І. А., Черковська Л. Г., Скорина Д. Ю.

Підбір оптимальних умов аналізу суміші L-триптофану та тіотриазоліну методом високоефективної рідинної хроматографії

Донченко А. О., Нагорна Н. О., Васюк С. О.

Спектрофотометричне визначення ксилометазоліну в назальних краплях

Панасенко Т. В., Омелянчик Л. О., Кандибей Н. В., Ярошенко А. І.

Кількісне визначення метанолу та пропанолу-2 в настоянках та екстрактах методом парофазної газової хроматографії порівняно з методом випаровування рідини в інжекторі

Корнієвський Ю. І., Панасенко О. І., Корнієвська В. Г., Богуславська Н. Ю.

Хромато-мас-спектроскопія настоянки личинок великої воскової молі

Залигіна Є. В., Подплетня О. А., Соколова К. В.

Хромато-мас-спектрометричне визначення компонентів у густих екстрактах із незрілих плодів горіха волоського

Луць В. В., Гладышев В. В., Лисянская А. П., Дюдюн А. Д.

Изучение влияния основ-носителей на биофармацевтические свойства пасты для терапии онихомикозов

Стадніченко А. В., Краснопольский Ю. М., Ярних Т. Г.
Разработка опытно-промышленной технологии получения липосом с иринотеканом

Редькіна Є. А., Гладышев В. В., Бурлака Б. С., Кечин І. Л.

Вивчення впливу концентрації поверхнево-активних речовин на вивільнення клопідогрелю з ректальних супозиторіїв

Самура Б. Б.

Варіабельність серцевого ритму в пацієнтів із регресією лімфопроліферативних захворювань

ORIGINAL RESEARCH

132 *Pruglo Ye. S.*

Synthesis and structure of some new Schiff bases, derivatives of 2-((4-((R-benzylidene)amino)-5-(2-fluorophenyl)-4H-1,2,4-triazole-3-yl)thio)acetohydrazides

137 *Suhak O. A., Panasenko O. I., Knysh Ye. H.*

Synthesis and properties of bis((4-R-5-(thiophen-2-ylmethyl)-4H-1,2,4-triazol-3-yl)thio)alkanes

142 *Kucherenko L. I., Borsuk S. O., Mazur I. A., Cherkovska L. G., Skoryna D. Yu.*

Optimization of L-tryptophan and thiotriazoline compound analysis by high-performance liquid chromatography

148 *Donchenko A. O., Nagorna N. O., Vasyuk S. O.*

Spectrophotometric determination of xylometazoline in nasal drops

153 *Panasenko T. V., Omelyanchyk L. O., Kandybei N. V., Yaroshenko A. I.*

Quantitative determination of methanol and propanol-2 in tinctures and extracts using head-space gas chromatography in comparison with method of vaporization of liquid in GC inlet

158 *Korniievskiy Yu. I., Panasenko O. I., Korniievskaya V. G., Boguslavskaya N. Yu.*

Chromatography-mass spectroscopy of larvae of large wax moths

163 *Zalygina Ye. V., Podpletnya O. A., Sokolova K. V.*

Chromato-mass-spectrometric determination of components of thick extracts from immature walnut fruit

172 *Luc V. V., Gladyshev V. V., Lisyanska A. P., Diudiun A. D.*

Study of bases influence on the biopharmaceutical characteristics of the pastes for onychomycosis therapy

179 *Stadnichenko O. V., Krasnopolskiy Yu. M., Yarnykh T. G.*
Development of pilot technology for liposomal irinotecan production

185 *Redkina Ye. A., Gladyshev V. V., Burlaka B. S., Kechin I. L.*

Study of influence of surface-active substances concentration on clopidogrel releasing from the rectal suppository

190 *Samura B. B.*

Heart rate variability in patients with lymphoproliferative diseases in remission

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Бойцова О. Н.*
Енергоструктурний статус при періопераційній седоаналгезії
- Разнатовська О. М., Безденежний В. В., Мозолюк В. І.*
Клінічно-рентгенологічні особливості перебігу вперше діагностованого туберкульозного спондиліту в дорослих та ефективність основного курсу антимікобактеріальної терапії
- Джигалюк О. В., Степанюк Г. І., Лисенко Д. А.*
Гемодинаміка при експериментальній гострій ішемії міокарда на тлі застосування субстанції ПК-66 у порівнянні з кордароном
- Рудь А. М., Каплаушенко А. Г., Пругло Є. С., Фролова Ю. С.*
Встановлення показників діуретичної дії (3-тіо-4-*R*-4-*H*-1,2,4-тріазол-5-іл)(феніл)метанолів та їх похідних
- Шевченко А. І., Левик Е. Н., Алещенко А. С.*
Епідеміологія раку грудної залози в Запорізькій області за період з 2011 по 2016 год
- Аніщенко М. А.*
Принцип автономії пацієнта: проблеми правової регламентації в Україні
- Гуртовенко І. О., Коновалова О. Ю., Щербаківа О. Ф., Меньшова В. О., Гудзенко О. І.*
Дослідження анатомічних діагностичних ознак сировини деяких видів роду *Agastache* як показників якості при стандартизації
- Ткаченко Н. О.*
Впровадження концепції соціальної відповідальності в діяльність фармацевтичних організацій

ОГЛЯДИ

- Левицька О. Р., Громовик Б. П., Пришляк Г. М.*
Перспективи використання тенектеплази при ішемічному інсульті з погляду доказовості

ORIGINAL RESEARCH

- 197** *Boitsova O. M.*
Energy-structural status in perioperative sedoanalgesia
- 204** *Raznatovska O. M., Bezdenzhnyi V. V., Mozolyuk V. I.*
Clinical and radiological characteristics of the course of the newly diagnosed tuberculosis spondylitis in adults and the effectiveness of the main course of antimycobacterial therapy
- 210** *Dzhygalyuk O. V., Stepaniuk G. I., Lysenko D. A.*
Hemodynamics in experimental acute myocardial ischemia against the background of the use of substance PK-66 in comparison with the cordarone
- 215** *Rud A. M., Kaplaushenko A. G., Pruglo Ye. S., Frolova Yu. S.*
Establishment of diuretic activity indicators for (3-thio-4-*R*-4-*H*-1,2,4-triazole-5-yl)(phenyl)methanols and their derivatives
- 220** *Shevchenko A. I., Levyk O. M., Alieshchenko A. S.*
Epidemiology of breast cancer in Zaporizhzhia region from 2011 to 2016
- 225** *Anishchenko M. A.*
Principle of patient's autonomy: problems of legal regulation in Ukraine
- 230** *Gurtovenko I. O., Konovalova O. Yu., Shcherbakova O. F., Men'shova V. O., Hudzenko O. I.*
The study of anatomical diagnostic signs of raw material of some *Agastache* species as quality indicators for standardization
- 238** *Tkachenko N. O.*
Introduction of the concept of social responsibility in the activity of pharmaceutical organizations

REVIEW

- 245** *Levytska O. R., Hromovyk B. P., Pryshlyak G. M.*
Prospects of tenecteplase use for ischemic stroke in evidence-based approach

Міжнародна індексація журналу / Indexing

Ulrich's Periodicals Directory (США)

Worldcat (США): http://www.worldcat.org/search?q=on%3ADGCNT+http%3A%2F%2Fjournals.urau.ua%2Findex.php%2Findex%2Foai+2306-8094+UANTU&fq=&dblist=638&qt=first_page

Index Copernicus: <http://www.journals.indexcopernicus.com/+++++++,p5664,3.html>

BASE (Bielefeld Academic Search Engine): <http://www.base-search.net/Search/Results?lookfor=uri%3Ahttp%3A%2F%2Fpharmed.zsmu.edu.ua%2F&type=all&ling=1&name=&thes=&refid=dcresen&newsearch=1>

Google Scholar (Академія): <https://scholar.google.com.ua/citations?user=4D2nRcgAAAAJ&hl=ru>

ROAD (Франція): http://road.issn.org/issn/2409-2932-aktual-ni-pitanna-farmaceutvi-noi-i-medi-noi-nauki-ta-praktiki#.VtbnPH2LQ_5

Publons: <https://publons.com/journal/35108/current-issues-in-pharmacy-and-medicine-science-an>

East View: <https://shop.eastview.com/results/item?SKU=5121515P>

eLibrary (РІИЦ): <http://elibrary.ru/contents.asp?titleid=38053>

Эпидемиология рака грудной железы в Запорожской области за период с 2011 по 2016 год

А. И. Шевченко, Е. Н. Левик, А. С. Алещенко

Запорожский государственный медицинский университет, Украина

Цель работы – анализ заболеваемости и выживаемости больных раком грудной (РГЖ) железы в Запорожской области с 2011 по 2016 г., а также изучение состояния оказания помощи данной категории пациентов.

Материалы и методы. В основу работы положен анализ данных выживаемости 4259 больных РГЖ I–IV стадий, которые находились на стационарном лечении в отделении патологии молочной железы КУ «Запорожский областной клинический онкологический диспансер» ЗОС с 2011 по 2016 г.

Результаты. В Запорожской области в 2016 г. установлено 86,0 случаев заболеваемости РГЖ на 100 000 населения. Отмечено постепенное увеличение количества пациенток, диагноз которым устанавливают на более поздних стадиях заболевания. Смертность женского населения от РГЖ в Запорожской области занимает первое место в общей структуре смертности женского пола от злокачественных новообразований и составляет 33,9 на 100 000 населения в 2016 г. Максимальный показатель выживаемости больных РГЖ зарегистрирован в 2016 г. – 54,9 на 100 000 населения.

Выводы. При проведении анализа заболеваемости РГЖ в Запорожье и Запорожской области за 2011–2016 гг. установлено увеличение заболеваемости более чем на 11,3 на 100 000 населения. Сохраняется высокий показатель выявляемости запущенных стадий РГЖ, что свидетельствует о необходимости совершенствования скрининговых программ по диагностике опухолей грудной железы.

Епідеміологія раку грудної залози в Запорізькій області з 2011 до 2016 р.

А. І. Шевченко, О. М. Левик, А. С. Алещенко

Мета роботи – аналіз захворюваності, виживаності хворих на рак грудної залози (РГЗ) у Запорізькій області (з 2011 до 2016 р.), а також вивчення стану надання допомоги цим категоріям хворих.

Матеріали та методи. В основу роботи покладено аналіз даних виживаності 4259 хворих на РГЗ I–IV стадій, які перебували на стаціонарному лікуванні у відділенні патології молочної залози КУ «Запорізький обласний клінічний онкологічний диспансер» ЗОР із 2011 до 2016 р.

Результати. У Запорізькій області у 2016 р. виявили 86,0 випадків захворювання на РГЗ на 100 000 населення. Визначили поступове збільшення кількості пацієнток, яким діагноз встановлюють на пізніших стадіях захворювання. Смертність жіночого населення від РГЗ у Запорізькій області посідає перше місце в загальній структурі смертності жіночої статі від злоякісних новоутворень і становить 33,9 на 100 000 населення в 2016 р. Максимальний показник виживаності хворих на РГЗ зареєстрували в 2016 р. – 54,9 на 100 000 населення.

Висновки. Під час аналізу захворюваності на РГЗ у Запоріжжі та області за 2011–2016 рр. виявили збільшення захворюваності більш ніж на 11,3 на 100 000 населення. Зберігається високий показник виявлення занедбаних стадій РГЗ, що свідчить про необхідність удосконалення скринингових програм із діагностики пухлин грудної залози.

Ключові слова: рак грудної залози, захворюваність, виживаність.

Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. – 2018. – Т. 11, № 2(27). – С. 220–224

Epidemiology of breast cancer in Zaporizhzhia region from 2011 to 2016

A. I. Shevchenko, O. M. Levyk, A. S. Alieshchenko

Breast cancer is the most important problem of modern oncology.

The aim of our study was to analyze morbidity and survival of patients with breast cancer in the Zaporizhzhia region since 2011 to 2016 years and to investigate the state of care in this patient's category.

СВЕДЕНИЯ О СТАТЬЕ

<http://pharmed.zsmu.edu.ua/article/view/133191>

УДК: 618.19-006.6-036.22(477.64) «2011/2016»
DOI: 10.14739/2409-2932.2018.2.133191

Актуальные вопросы фармацевтической и медицинской науки и практики. – 2018. – Т. 11, № 2(27). – С. 220–224

Ключевые слова: рак грудной железы, заболеваемость, выживаемость.

E-mail: ai_shevchenko@ukr.net

Надійшла до редакції: 26.03.2018 // Після доопрацювання: 12.04.2018 // Прийнято до друку: 17.04.2018.

Materials and methods. The work is based on the analysis of survival of 4259 patients with the I–IV stage, who were hospitalized at the department of breast pathology at Zaporizhzhia Regional Clinical Oncology Dispensary in the AIA from 2011 to 2016.

Results. In the Zaporizhzhia region in 2016, 86.0 cases per 100 thousand people were identified. A gradual increase in the number of patients with later stages detection of the disease was noted. The mortality of the female population from the breast cancer in Zaporizhzhia region ranks first in the overall structure of female mortality from malignant neoplasms and is 33.9 per 100.000 population in 2016 year. The maximum survival rate of patients with the WPH was registered in 2016 – 54.9 per 100 thousand of the population.

Conclusions. When carrying out the analysis of the incidence of the breast cancer in Zaporizhzhia and Zaporizhzhia region for 2011–2016 years revealed an increase in morbidity by more than 11.3 per 100 thousand population. There remains a high rate of detectability of high stages of the breast cancer, which indicates the need to improve screening programs to identify breast tumors.

Key words: breast cancer, morbidity, survival.

Current issues in pharmacy and medicine: science and practice 2018; 11 (2), 220–224

В 2015 г. во всем мире диагностировали 1,2 млн новых случаев рака грудной железы (РГЖ), а в 2016 г. – около 1,5 млн новых случаев РГЖ [5]. Большинство случаев заболевания РГЖ (53 %) зарегистрировали в экономически развивающихся странах, что составляет около 82 % населения мира [1]. По предположениям Международной ассоциации по изучению рака, к 2030 г. число заболевших составит 2,1 млн человек [7]. В Украине рак грудной железы (РГЖ) занимает первое место среди злокачественных новообразований у женщин. Заболеваемость РГЖ продолжает повышаться с каждым годом [6]. Так, в 2016 г. установлено 13 974 новых случаев РГЖ и зарегистрировано 5911 (16,3 %) случаев гибели от данной патологии. По данным Американского общества клинической онкологии (ASCO), 6,6 % всех случаев РГЖ диагностируют у больных в возрасте до 40 лет [6]. В Украине данный показатель достигает 61,4 % [2]. Анализ распространенности РГЖ на территории Украины в 2016 г. показал, что наибольший уровень заболеваемости

зарегистрирован в Киевской и Сумской областях (90,0 на 100 000 населения), наименьший – в Волынской, Закарпатской, Ивано-Франковской, Черновицкой, Черниговской областях (50 на 100 000 населения) (рис. 1).

По данным Национального института рака США, за 2010–2015 гг. показатель общей пятилетней выживаемости больных РГЖ составил 84 % [3]. За аналогичный период в Украине пятилетняя выживаемость равнялась 56 %, а в европейских странах средний показатель пятилетней выживаемости превысил 80 % [3]. В связи с этим представляет интерес динамика показателей заболеваемости и выживаемости пациентов с РГЖ в Запорізькій області, уровень охвата жителей специальной помощью и возможные пути снижения заболеваемости РГЖ.

Цель работы

Анализ заболеваемости и выживаемости больных РГЖ в Запорізькій області с 2010 по 2016 г., а также изучение

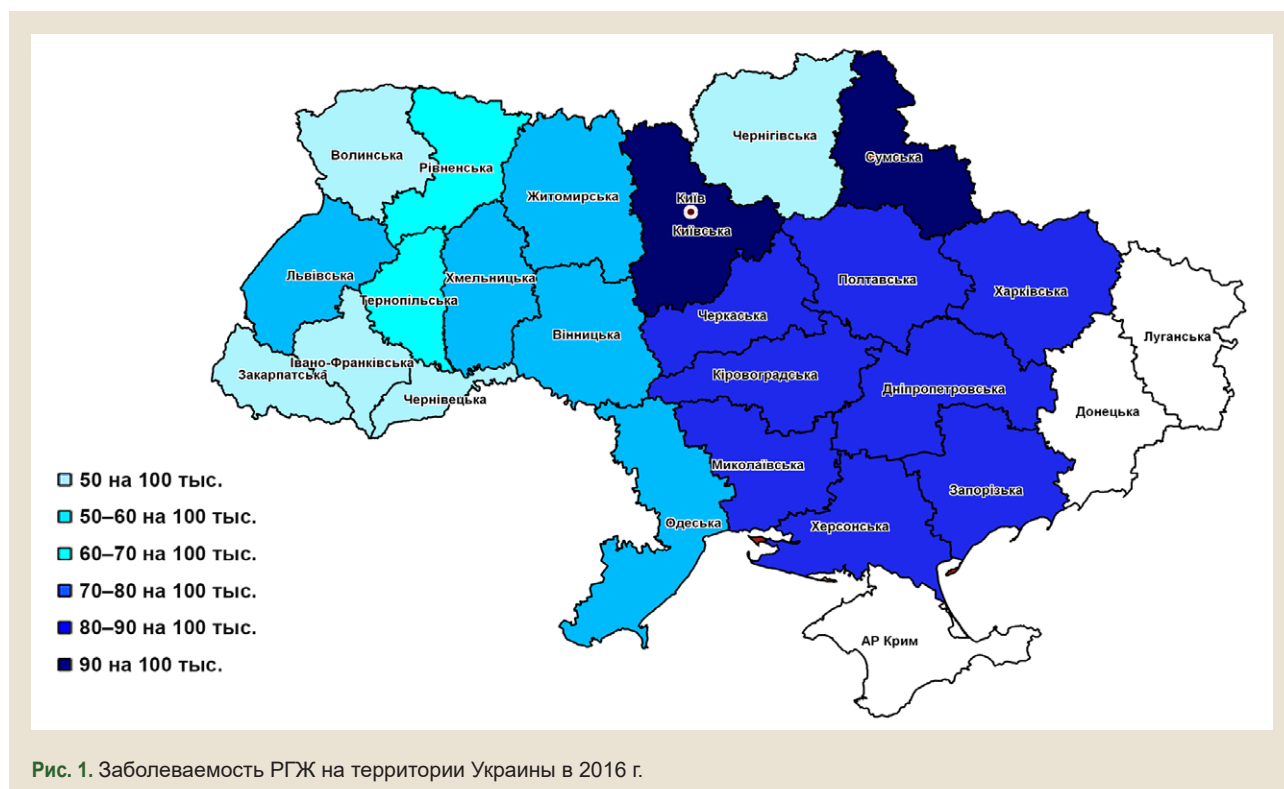

Рис. 1. Заболеваемость РГЖ на территории Украины в 2016 г.

состояния оказания помощи данной категории пациенток и определение возможности снижения уровня заболеваемости РГЖ.

Материалы и методы исследования

В основу работы положен анализ данных выживаемости 4259 больных РГЖ I–IV стадий, которые находились на стационарном лечении в отделении патологии молочной железы КУ «Запорожский областной клинический онкологический диспансер» ЗОС с 2011 по 2016 г.

На момент установления диагноза I–II стадия РГЖ диагностирована у 472 (69,1 %), III – у 91 (13,3 %), IV – у 53 (7,7 %) женщин.

Специальное лечение, которое получали женщины с установленным диагнозом РГЖ, включало хирургическое лечение, полихимиотерапию, лучевую терапию, а также комплексное лечение (операция ± лучевая терапия ± адъювантная полихимиотерапия).

Статистическую обработку материала проводили в программе IBM SPSS Statistics 22. Для оценки выживаемости использовали метод Каплана–Майера. Сравнение кривых выживаемости проводили с помощью лог-рангового критерия ($p < 0,05$). Уровень достоверности составлял 95 % и выше.

Результаты и их обсуждение

Согласно уточненным данным Национального канцер-реестра, в Украине в 2014 г. зарегистрировано 13 641 новых случаев заболевания злокачественными новообразованиями, общий показатель заболеваемости достиг 70,0 на 100 000 населения. За 2011–2016 гг. в структуре онкозаболеваемости женского населения первое место среди основных нозологических форм занимают злокачественные новообразования грудной железы – 69,1 на 100 000 населения в 2011 г., 68,6 на 100 000 населения в 2016 г.

В Запорожской области в 2016 г. РГЖ заболели 355 женщин, что составило 86,0 случаев на 100 000 населения.

Наибольшие показатели заболеваемости РГЖ в 2016 г. зарегистрированы в г. Бердянске (99,4 на 100 000 женского населения), Васильевском (94,5 на 100 000 женского населения), Михайловском (83,5 на 100 000 женского населения) районах. Наименьшие показатели отмечены в Розовском (20,4 на 100 000 женского населения), Черниговском (21,9 на 100 000), Бердянском (22,3 на 100 000 женского населения) районах.

Анализ данных заболеваемости РГЖ в Запорожской области за 2011–2016 г. показал увеличение заболеваемости РГЖ (табл. 1).

Полученные результаты позволили отметить тенденцию к повышению показателей заболеваемости в Запорожье с 75,3 в 2011 г. до 86,0 на 100 000 населения в 2016 г., при этом отмечен максимальный подъем заболеваемости в 2012 г. (рис. 2).

Анализ частоты выявления различных стадий РГЖ в Запорожской области в зависимости от года наблюдения

Таблица 1. Заболеваемость РГЖ в Запорожской области за 2011–2016 г.

Год	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Количество заболевших	683	364	709	676	693	715
Показатель заболеваемости	69,7	80,4	73,1	70,1	72,2	75,1

Таблица 2. Распределение больных по стадиям РГЖ с 2011 по 2016 г.

Год	Количество пациентов	Стадия заболевания					
		I–II		III		IV	
		n	%	n	%	n	%
2011	683	472	69,1	91	13,3	53	7,7
2012	783	522	66,6	135	17,2	57	7,2
2013	709	490	69,1	135	19,04	32	4,51
2014	676	448	66,2	133	19,67	55	8,14
2015	693	472	68,1	122	17,6	57	8,23
2016	715	473	66,15	137	19,16	39	5,45
Всего	4259	3387	68,3	876	17,6	353	7,1

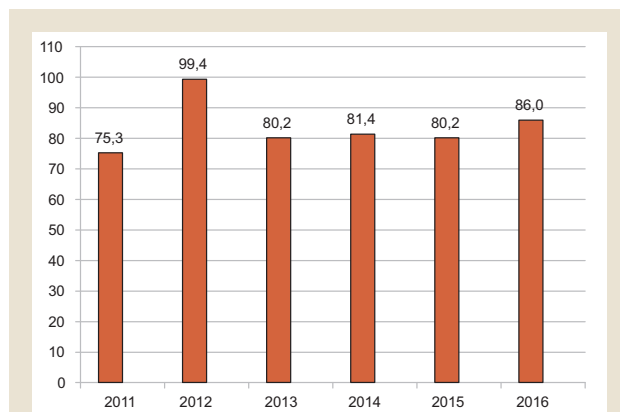

Рис. 2. Структура заболеваемости РГЖ в Запорожье.

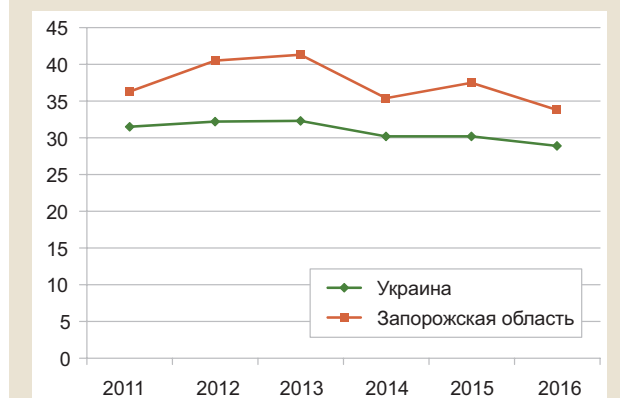

Рис. 3. Динамика смертности больных РГЖ.

Таблица 3. Смертность от РГЖ в Запорожье за 2010–2016 гг.

Год	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Количество смертных случаев	176	175	181	143	163	140
Показатель смертности	41,5	41,5	43,1	34,2	39,2	33,9

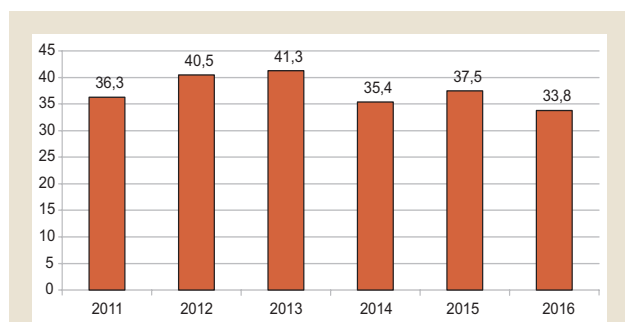

Рис. 4. Структура смертности от РГЖ в Запорожской области.

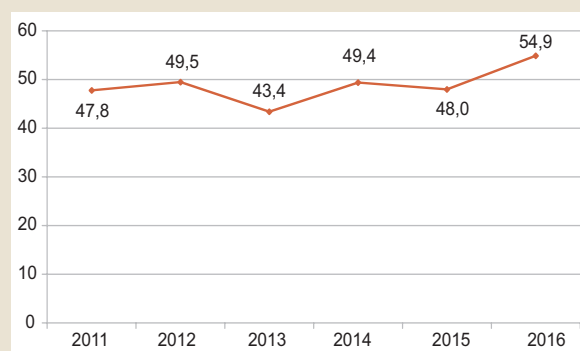

Рис. 5. Выживаемость больных РГЖ в Запорожской области за 2011–2016 гг.

показал, что в 2011 г. зарегистрировано наибольшее количество пациенток с I–II стадией РГЖ (76,1 % случаев) в сравнении с аналогичным показателем 2012–2016 гг. (от 69,2 % до 73,4 % случаев) (табл. 2).

Также отмечено, что III стадию РГЖ чаще всего регистрировали у пациенток в 2014 г. (20,6 %), а в 2015 г. и 2016 г. – 18,5 % и 20,5 % соответственно). В 2010 г. обнаружено максимальное количество пациенток с IV стадией РГЖ (8,7 %) в сравнении с аналогичным показателем в другие годы наблюдения (от 4,9 % до 8,6 %). Таким образом, отмечено постепенное увеличение количества пациенток, у которых диагноз устанавливают на более поздних стадиях заболевания.

Анализ смертности женского населения Украины от РГЖ показал тенденцию к ее росту ($r = 0,88$, $p = 0,01$), аналогичная картина отмечена в Запорожской области ($r = 0,87$, $p = 0,01$) с максимальным подъемом показателя в 2013 г. (41,3 на 100 000 населения) (рис. 3).

Результаты исследования подтверждают, что смертность женского населения от РГЖ в Запорожской области

в общей структуре смертности женского пола от злокачественных новообразований занимает первое место, показатель смертности от РГЖ в Запорожской области составил 33,8 на 100 000 населения в 2016 г. (рис. 4).

Показатель смертности от РГЖ в Запорожье составил 33,9 на 100 000 населения в 2016 г. (табл. 3).

В связи с такими статистическими результатами становятся наиболее актуальными вопросы скрининга, профилактики, диагностики и лечения больных РГЖ, в организации которых еще существуют значительные недостатки. Известно, что за счет внедрения государственных программ скрининга в развитых странах мира за последние 15 лет показатели смертности от РГЖ снизились на 25–30 % [4]. В мире «золотым стандартом» скрининга заболеваний молочной железы является маммография (вероятность диагностических обследований составляет до 92 %) [4]. На современном этапе стратегия скрининга для диагностики РГЖ основывается на соблюдении следующих условий: возраст старше 50 лет, интервал между обследованиями 2 года, выполнение маммограммы в двух проекциях каждой молочной железы, групповое трактование маммограмм (single reading) [8].

Проведен анализ выживаемости больных РГЖ в Запорожской области за 2011–2016 гг. (рис. 5). Отмечено колебание показателей выживаемости больных РГЖ в пределах от 43,4 % до 54,9 %. Максимальный показатель выживаемости больных РГЖ зарегистрирован в 2016 г., минимальный – в 2013 г.

Согласно данным Национального канцер-реестра, в 2011 г. соотношение показателей смертности к заболеваемости в процентах по Украине составило 44,3 %, а в 2016 г. – 41,8 %. В Запорожской области показатель в 2011 г. составил 52,1 %, что на 7,8 % больше, чем по Украине, а в 2016 г. – 45 %, что на 3,2% больше, чем по Украине.

Выводы

1. При проведении анализа заболеваемости РГЖ в Запорожье и Запорожской области за 2011–2016 гг. установлено увеличение заболеваемости более чем на 11,3 на 100 000 населения.

2. Сохраняется высокий показатель диагностики запущенных стадий РГЖ, что свидетельствует о необходимости совершенствования скрининговых программ по выявлению опухолей грудной железы.

Конфликт интересов: отсутствует.

Conflicts of Interest: authors have no conflict of interest to declare.

Сведения об авторах:

Шевченко А. И., д-р мед. наук, профессор, зав. каф. онкологии и онкохирургии, Запорожский государственный медицинский университет, онколог-хирург высшей квалификационной категории, Украина.

Левик Е. Н., канд. мед. наук, ассистент каф. онкологии и онкохирургии, Запорожский государственный медицинский университет, Украина.

Алещенко А. С., студентка 6 курсу, 1 медичного факультета, Запорізький державний медичний університет, Україна.

Відомості про авторів:

Шевченко А. І., д-р мед. наук, професор, зав. каф. онкології та онкохірургії, Запорізький державний медичний університет, онколог-хірург вищої кваліфікаційної категорії, Україна.

Левик О. М., канд. мед. наук, асистент каф. онкології та онкохірургії, Запорізький державний медичний університет, Україна.

Алещенко А. С., студентка 6 курсу 1 медичного факультету, Запорізький державний медичний університет, Україна.

Information about authors:

Shevchenko A. I., MD, PhD, DSc, Professor, Chief of Oncology and Oncosurgery Department, Zaporizhzhia State Medical University, Oncologist-Surgeon of the Highest Qualification Category, Regional Clinical Oncology Center, Ukraine.

Levyk O. M., MD, PhD, Medical Oncologist, Assistant Professor, Oncology and Oncosurgery Department, Zaporizhzhia State Medical University, Ukraine.

Alieshchenko A.S., Student of the 6th year, 1st Medical Faculty, Zaporizhzhia State Medical University, Ukraine.

Список литературы

- [1] Онкология / Г.В. Бондарь, Ю.В. Думанский, А.Ю. Попович и др. – К. : Медицина, 2015. – С. 185–186.
- [2] Рак в Україні / З.П. Федоренко, Ю.Й. Михайлович, Л.О. Гулак та ін. // Бюлетень Національного канцер-реєстру України. – К. – 2015–2016. – №18. – С. 46–47.
- [3] Скринінг, профілактика та рання діагностика раку грудної залози / І.І. Смоланка, С.Ю. Скляр, Т.С. Головка, О.В. Ганіч // Клиническая онкология. – 2013. – №4. – С. 46–50.
- [4] Сучасні можливості проведення скринінгу захворювань грудної залози / І.І. Смоланка, С.Ю. Скляр, Т.С. Головка, О.В. Ганіч. // Клінічна онкологія. – 2014. – №1(13). – С. 33–34.
- [5] Хайленко В.А. Онкомаммологія / В.А. Хайленко, Д.В. Комова. – М., 2015. – 328 с.

- [6] Щепотин И.Б. Рак грудной железы и репродуктивная функция женщины: рак грудной железы у беременных и вопросы сохранения фертильности после лечения / И.Б. Щепотин, А.С. Зотов, О.И. Лебедева // Клиническая онкология. – 2012. – №5(1). – С. 59–63.
- [7] Cancer survival in Africa, Asia, and Central America: a population-based study / R. Sankaranarayanan, R. Swaminathan, H. Brenner, et al. // *Lancet Oncol.* – 2010. – Vol. 11. – P. 165–73.
- [8] Warner E. Screening of breast cancer / E. Warner // *N. Engl. J. Med.* – 2011. – Vol. 365. – P. 1025–1032.

References

- [1] Bondar', G. V., Dumanskij, Yu. V., Popovich, A. Yu., Sedakov, I. E., Semikoz, N. G., Bondar', V. G., et al. (2015). *Onkologiya [Oncology]*. Kyiv: Medicina. [in Russian].
- [2] Fedorenko, Z. P., Mykhailovych, Yu. J., Hulak, L. O., Horoh, E. L., Ryzhov, A. Yu., Sumkina, O. V., & Kutsenko, L. B (2015–2016). Rak v Ukraini [Cancer in Ukraine]. *Biuletен Natsionalnoho kantser-reiestru Ukrainy*, 18, 46–47. [in Ukrainian].
- [3] Smolanka, I. I., Skliar, S. Yu., Holovko, T. S., & Hanich, O. V. (2013). Skryninh, profilaktyka ta rannia diahnozyka raku hrudnoi zalozy [Screening, prevention and early diagnostic of breast cancer]. *Klinicheskaya onkologiya*, 4, 46–50. [in Ukrainian].
- [4] Smolanka, I. I., Skliar, S. Yu., Golovko, T. S., & Ganich, O. V. (2014). Suchasni mozhlyvosti provedennia skryninhu zakhvoriuvan hrudnoi zalozy [Actual abilities of breast disease screening]. *Klinicheskaya onkologiya*, 1, 33–34. [in Ukrainian].
- [5] Hajlenko, V. A., & Komova, D. V. (2015). *Onkomammologiya [Oncomammology]*. Moscow. [in Russian].
- [6] Shchepotin, I. B., Zotov, A. S., & Lebedieva, O. I. (2012). Rak grudnoj zhelezy i reproduktivnaya funkciya zhenshchiny: rak grudnoj zhelezy u beremennykh i voprosy sokhraneniya fertill'nosti posle lecheniya [Breast cancer and female reproductive function: breast cancer in pregnant and fertility preservation problems after treatment]. *Klinicheskaya onkologiya*, 5(1), 59–63. [in Russian].
- [7] Sankaranarayanan, R., Swaminathan, R., Brenner, H., Chen, K., Chia, K. S., Chen, J. G., et al. (2010) Cancer survival in Africa, Asia, and Central America: a population-based study. *Lancet Oncology*, 11(2), 165–73. doi: 10.1016/S1470-2045(09)70335-3.
- [8] Warner, E. (2011) Screening of breast cancer. *N. Engl. J. Med.*, 365, 1025–1032.